

مدل نظری ساعت شنی گالاھو

Dr. Arezo Ahmadpour

نقش عمده نظریه، یکپارچه کردن حقایق موجود به منظور سازماندهی آنها به شیوه ای می باشد که به آن معنا و مفهوم ببخشد.

نظریه های رشدی حقایق موجود در مورد انسان را جمع آوری می کنند و یک مدل رشدی موافق با این حقایق را فراهم می کنند.

هدف از ارائه این فصل:

نمایش الگوی جامعی از رشد حرکتی بر اساس دو دیدگاه نظری است:
نظریه دوره - مرحله و نظریه سیستم های پویا

دیدگاههای مختلف بحث ها و مناظره های نظری ایجاد می کنند که
جرقه ای برای تحقیقات جدید می شوند.

یک نظریه رشد هم باید توصیفی باشد هم تبیینی

توصیفی: افراد به طور کلی در یک دوره مشخصی چه چیزهایی را
کسب می کنند

تبیینی: چرا این مشخصه ها را رخ می دهد.

مراحل رشد حرکتی:

فرآیند رشد حرکتی ابتدا خود را از طریق تغییرات در رفتار حرکتی در طول زمان آشکار می کند.

می توان تفاوت های رشدی را در رفتار حرکتی دید.

حرکات قابل مشاهده می توانند بر اساس اهداف به سه مقوله کارکردی گروه بندی شوند:

- ۱- تکالیف حرکات جابجایی (راه رفتن ، دویدن و لی لی کردن)
  - ۲- تکالیف حرکات دستکاری (پرتاب، دریافت، ضربه با پا و دست)
  - ۳- تکالیف حرکات استواری (هر آنچه که به تعادل بر می گردد)
- حرکات استواری حرکاتی هستند که نه انتقالی هستند نه دستکاری
مثل هل دادن ، کشیدن و چرخیدن

شکل ۴-۱. دوره‌ها و مراحل مختلف رشد حرکتی در مدل ساعت نشنی گالاهو

دوره حرکات بازتابی:

نخستین حرکاتی که جنین می تواند انجام دهد بازتابی است.

بازتاب ها غیر ارادی بوده و به صورت زیر قشری کنترل می شوند که پایه ای برای مراحل رشد حرکتی می باشند.

مراحل دوره بازتابی:

۱- مرحله رمز گذاری (جمع آوری) اطلاعات: از جنینی تا چهار ماهگی بازتابها به عنوان ابزار اولیه جمع آوری اطلاعات، جستجوی غذا و حفاظت عمل می کنند.

۲- مرحله رمز گشایی (پردازش) اطلاعات: از ۴ ماهگی تا یک سالگی بازداری تدریجی از بسیاری از بازتابها رخ می دهد و حرکات ارادی که توسط نواحی حرکتی قشر مغز ایجاد می شوند جایگزین می شوند.

مرحله رمز گشایی اطلاعات فعالیت حسی - حرکتی را با توانایی ادراکی - حرکتی جایگزین می کند.

شکل ۴-۱. دوره‌ها و مراحل مختلف رشد حرکتی در مدل ساعت نشنی گالاهو

دوره حرکات مقدماتی: نخستین شکل حرکات ارادی

1- مرحله مهار رفلکس (بازداری از بازتاب) : تولد تا یکسالگی

2- مرحله پیش کنترلی (پیش از کنترل): 1 تا 2 سالگی

سرعت ظهور این توانایی ها از کودکی به کودک دیگر متفاوت خواهد بود،

اما سرعت کسب آنها به عوامل ژنتیکی، محیطی و تکلیف وابسته است.

۱- حرکات استواری:

کسب کنترل عضلات سر، گردن و تنه

۲- حرکات دستکاری:

دسترسی، چنگ زدن و رها کردن

۳- حرکات جابجایی:

سینه خیز رفتن، چهار دست و پا رفتن و راه رفتن

شکل ۴-۱. دوره‌ها و مراحل مختلف رشد حرکتی در مدل ساعت نشنی گالاهو

دوره حرکات بنیادی:

- ۱- مرحله ابتدایی: ۲ تا ۳ سالگی
- ۲- مرحله در حال رشد: ۴ تا ۵ سالگی
- ۳- مرحله پیشرفته: ۶ تا ۷ سالگی

شکل ۴-۱. دوره‌ها و مراحل مختلف رشد حرکتی در مدل ساعت نشنی گالاهو

دوره حرکات تخصصی:

در دوره حرکات تخصصی ، حرکات بنیادی به تدریج پالایش و ترکیب می شوند تا در زندگی روزانه، فعالیت های تفریحی و ورزشی مورد استفاده قرار گیرند.

۱- مرحله گذر: ۷ تا ۱۰ سالگی

حرکات تخصصی دارای همان عناصر حرکات بنیادی ولی با دقت و کنترل بیشتر است

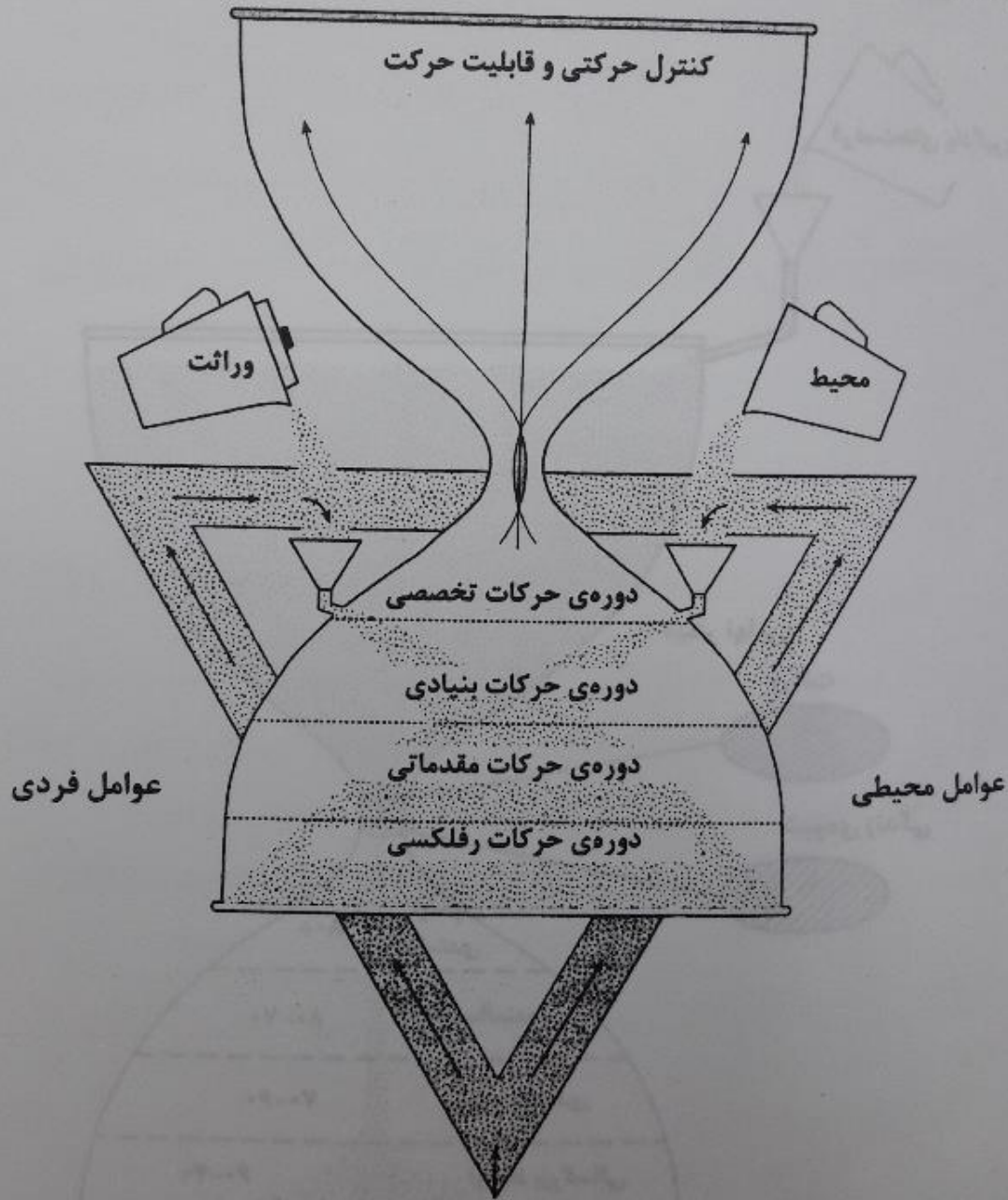
۲- مرحله کاربرد: ۱۱ تا ۱۳ سالگی

افزایش قابلیت‌های شناختی و تجربی باعث می‌شود تا افراد بر اساس عوامل فردی، محیطی و تکلیف در مورد فعالیت‌های مختلف تصمیم بگیرند.

۳- مرحله استفاده مادام‌العمر: ۱۴ سالگی به

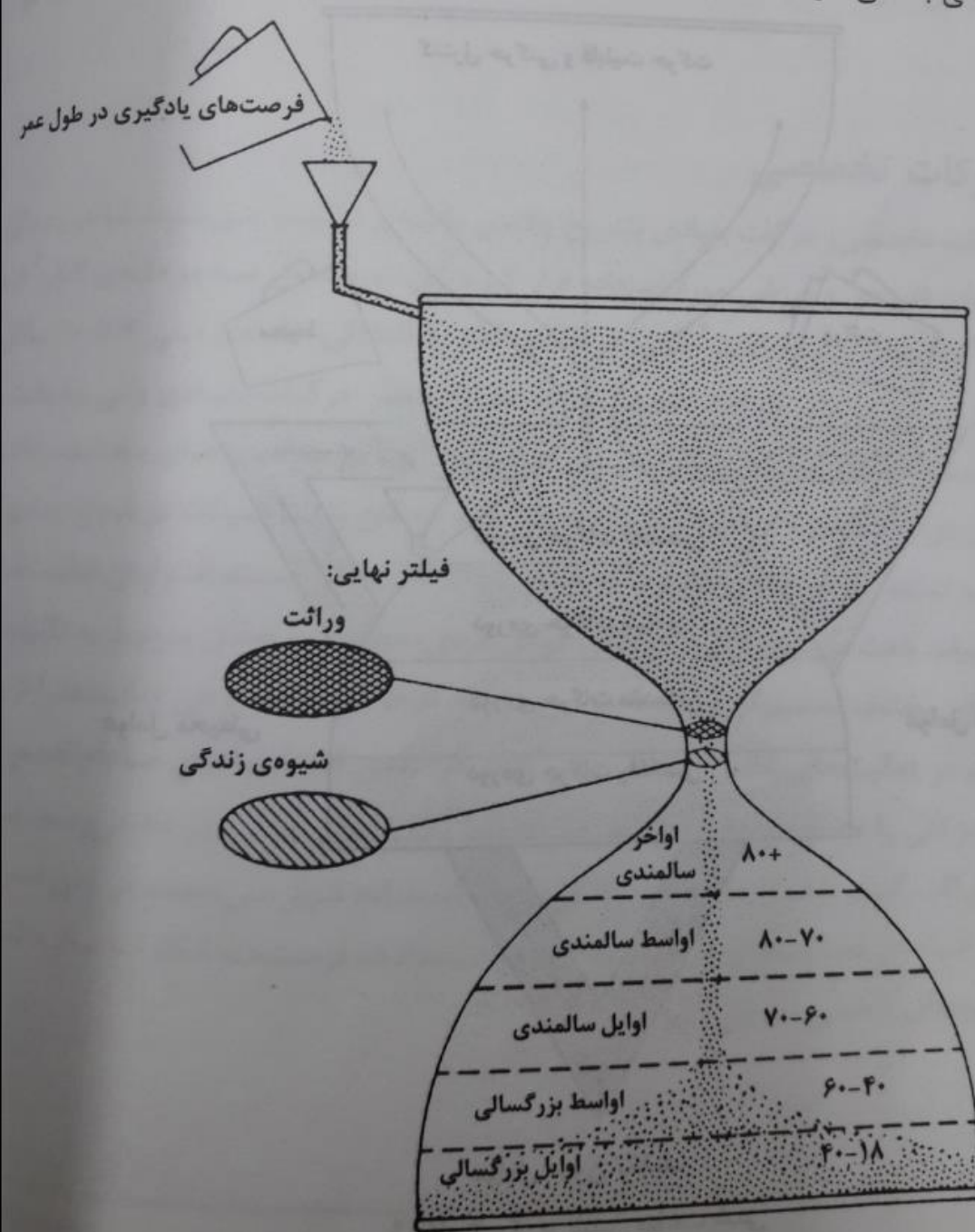
بعد

اوج فرایند رشد حرکتی است.

پر شدن ساعت شنی

شکل ۴-۲. پر شدن ساعت شنی

واژگون شدن ساعت شنی

شکل ۳-۴. واژگون شدن ساعت شنی

از بذل توجه تان
سپاسگزارم.